

УДК 728.012(075.8)

Т.В.Малік

*КДДПМіДім.М.Бойчука***ІЛЮЗІЇ В ІНТЕР'ЄРАХ ГРОМАДСЬКИХ БУДІВЕЛЬ**

Анотація: розглянуто деякі приклади застосування оптичних ілюзій в інтер'єрах громадських будівель.

Ключові слова: ілюзії, інтер'єр, громадські будівлі.

Сучасний етап розвитку громадських будівель багато в чому визначається змінами, що відбуваються в структурі самого суспільства і відповідно у плануванні та художньо-декоративній організації середовищ громадського призначення. Це безумовно вимагає вдосконалення існуючих шляхів створення нових і реконструкції діючих громадських будівель. Для розуміння напрямлення естетичного формування майбутніх інтровертних просторів загального призначення необхідно з'ясувати можливості художнього розкриття простору і визначити які саме прийоми та засоби можуть бути найбільш актуальними при створенні сучасних неповторних середовищ у громадських будівлях. Тобто *проблема* як раз і полягає в тому, щоб знайти засоби, які допоможуть сформуванню стильний і головне незабутній образ просторового рішення.

Одним із засобів формування інтер'єрів можуть бути ілюзії.

Аналіз останніх досліджень та публікацій показав, що ілюзіям приділялася увага в літературі присвяченій образотворчому мистецтву, архітектурі, дизайну, психології, медицині тощо. Серед дизайнерських джерел особливо цікавими є роботи Н.Карпушиної про оптичні ілюзії за допомогою гри кольору, використання прямих та кривих ліній, а також законів перспективи, М.Миннарта про великі та малі секрети природи, в котрі може проникнути уважний спостерігач без будь-яких приладів, зокрема дизайнер, який може використати такі споглядання у створенні ілюзій в інтер'єрі, С.Толанського про різні види ілюзії в різноманітних умовах, О.Рутерсварда про систематизацію і класифікацію різних видів двомірних зображень, Е.Адельсон на тему людського зору, машинного зору, комп'ютерної графіки, неврології та обчислювальної фотографії [1, 2, 3, 5, 6].

Деякі спроби використання оптичних ілюзій в інтер'єрах магазинів можна знайти на сайтах в Інтернеті [4, 7, 8]. В той же час конкретної інформації, яка могла б стосуватися створення оптичних ілюзій саме в інтер'єрах громадських приміщень майже немає.

Мета роботи. Відсутність досліджень стосовно використання оптичних ілюзій в дизайні інтер'єрів громадського призначення спонукає до висвітлення

досвіду використання оптично-просторових ілюзій у різнохарактерних громадських будівлях.

Виходячи з самої назви без сумнівів розуміємо, що використання таких засобів в проектуванні інтер'єрів загального призначення буде дуже вигідним, оскільки такі речі будуть приваблювати відвідувачів своєю своєрідністю і очікуванням оригінальної пропозиції від володарів подібних інтер'єрів. Особливо це стосується закладів торгівлі. Успішні приклади створення цікавих ефектів за допомогою оптичних ілюзій можливо знайти по всьому світу.

Для початку буде доречним згадати про інтер'єр магазину Zuo Corp у Варшаві (Польща), який характеризується активним використанням дзеркал. Стіни і стелі магазину повністю покриті дзеркалами та світлодіодами. Таке активне використання дзеркал в інтер'єрі дозволило багаторазово розширити площу невеликого магазину в 27 квадратних метрів і створити ірреальну атмосферу, інтригуючи своєю чарівною нескінченністю (рис. 1).

Дизайн магазину Alter, розташованого в Шанхаї (Китай), розробляли архітектори 3Gatti Architecture Studio. Інтер'єр магазину має цікавий індивідуальний творчий дизайн, розрахований на те, що відвідувачі отримають тут унікальні торгові пропозиції. За рішенням дизайнерів манекени сидять на стінах і стелі цього магазину, інтер'єр якого розроблений в стилі нідерландського художника-графіка Муріца Корнеліс Ешера, що досліджував в своїх роботах пластичні аспекти понять нескінченності і симетрії, а також особливості психологічного сприйняття складних тривимірних об'єктів.

За задумом дизайнера інтер'єр торгового залу повинен бути спокусливим і розважальним, повинен стимулювати всі органи чуття, не будучи кричущим і вульгарним. Саме ця концепція була втілена в життя. Замість одноманітних, переповнених вітрин і нескінченних стелажів продукція представлена у вигляді унікальних предметів, під стать самим клієнтам, яким дають відчуття, що вони неповторні, як і товар, який їм пропонують. Інтер'єр настільки органічний, що створюється враження, наче пересуваєшся в скульптурі. Вже при вході в магазин гнучкі форми інтер'єру немов притягають відвідувача і обережно направляють його в просторі. Сам простір інтер'єру викликає приємні відчуття і асоціації з теплом і безпекою. Всі несучі стіни і стелі покриті облицювальними елементами. Вплив посилюється використанням дзеркал, які візуально збільшують простір (рис. 2)[7].

Унікальними і в той же час комфортними є ілюзії створені дизайнерами Йоханом Оскарсоном і Йонасом Елдінгом із стокгольмської студії Elding Oscarson в інтер'єрі офісу консалтингової компанії No Picnic, що спеціалізується в області промислового дизайну (рис.3) [9].

Рис. 1. Інтер'єр магазину Zuo Corp. у Варшаві (Польща).

Рис. 2. Інтер'єр магазину Alter у Шанхаї.

Рис.3. Інтер'єр офісу консалтингової компанії No Picnic.

Рис. 4. ресторан «Москва» в Дівентері (Голландія).

Рис 5. Об'ємні геометричні картини в інтер'єрі, Феліче Варін.

Офіс розташований у колись використаній для військових потреб будівлі XIX століття в центрі шведської столиці. Під час реновації будівлі і приміщень всі історично важливі елементи були збережені. Головна особливість цього інтер'єру полягає в тому, що його простір, чітко розділений на робочі майданчики і максимально відкритий. Архітектори досягли цього завдяки дзеркальним поверхням, що створюють ефект «оптичної пастки», легким конструкціям і відсутності великої кількості меблів. Можливо, краще зрозуміти стилістику інтер'єру допомагає той факт, що Йонас Елдінг протягом 7-ми років працював з відомими японськими архітекторами, лауреатами Прітцкерівської премії Кадзуо Седзімой і Рюе Нісідзава з архітектурного бюро SANAA.

Ілюзію напівзгорівшої будівлі з багаторівневим внутрішнім середовищем, що поєднується сходами зі скляними, повністю прозорими поручнями і

підсилюється жовто-помаранчевим покриттям і підсвітленням центральної барної стойки, створено у сучасному ресторані Москва в центрі старовинного голандського міста Дівентер (рис.4).

Цікавим є пошук швейцарського художника Феліче Варін, який створює в інтер'єрі об'ємні геометричні картини, що є лише оптичною ілюзією [10].

Феліче Варін в даний час проживає і творить у Парижі, створюючи твори мистецтва за принципом анаморфоз - навмисно викривлене зображення, яке приймає правильний вид лише з певної точки сприйняття. Ця техніка широко використовується майстрами 3D живопису на асфальті. А Феліче Варін застосував її в інтер'єрі та архітектурі. Художник своїми проектами заперечує перспективу, перетворюючи ламані лінії в симетричні фігури, гармонійно вписані в коридори, будівлі або навіть цілі вулиці (рис.4). Правда побачити красу і чарівність можна лише з певною точки огляду.

Таким чином, варто відзначити, що палітра оптично-просторових ілюзій надзвичайно широка і практично не вивчена. На цьому тлі можна припустити, що цей напрям художньо-декоративної організації має великі перспективи для будь-якого типу будівель громадського призначення.

Література

1. Миннарт М. Свет и цвет в природе - М., 1969г., 360стр, с илл.
2. Рутерсвард О. Невозможные фигуры. — М.: Стройиздат, 1990. — С. 128.
3. Толанский С. Оптические иллюзии. — М.: Мир, 1967. — С. 128.
4. Шаузи О. История Архитектуры. Том 1 – ИАА. – С. 631.
5. Наука и жизнь. №2, 2010г.
6. <http://persci.mit.edu/people/adelson>
7. <http://marketing.torpal.com.ua/archives/575>
8. <http://www.rate1.com.ua/nauka/1760/>
9. <http://designround.com/2011/09/ofis-kompanii-no-picnic-ot-studii-elding-oscarson/>
10. <http://www.adme.ru/vdohnovenie-919705/opticheskie-illyuzii-v-interere-351005/>

Аннотация

Рассмотрены некоторые примеры применения оптических иллюзий в интерьерах общественных зданий.

Ключевые слова: иллюзии, интерьер, общественные здания.

Anotation

Discusses some of the examples of the application of optical illusions in civil interiors.

Keywords: illusion, interior, civil buildings.